

AMICULU FAMILIARU

Apare in 1/13 si 15/27 diua a fie-carei lune. Pretiulu de prenumeratiune pre unu anu e 5 fl., pre unu semestru 2 fl. 50 cr., pentru Romani'a si Tierile latine pre unu anu 13 franci — lei noi, pre unu semestru 7 franci — lei noi.

Doi nefericiti.

— *Novela originala.* —

(Urmare.)

Turdanu esindu de-acasa 'si indrepta pasii, fara se scie ce face, catra cas'a Kropp. Ajunsu in antecamera, Mariuc'a, credintios'a servitoria a Adelei, adusa din cas'a parintiesca si crescuta cu ea dimpreuna la domn'a Kropp, care nu parasi pe domni'a s'a nici dupa-ce s'a maritatu ci i-urmã si la Pest'a, se spariã la aspectulu lui; la unu semnu inperativu alu lui inse se grabi alu anuciã. Fũ primita, — dinsulu intrã.

In salonu nu erã numai domn'a Adel'a.

Ea stã radimata cu o mãna pe coltiulu mesei si judecãndu dupa iutiel'a miscariloru peptului ei, se vedea a fi prad'a unei iritatiuni estraordinaria. La salutarea lui serioasa si respectuosa, de abie facu cu capulu, nu-lu imbiã nici se siedia, si ea ins'asi inca remase in ace'a pusetiune, in care o afã Turdanu la intrarea s'a.

— Bine cã veniti d-le Turdanu! ve asceptãm cu nerabdare, — furẽ primele cuvente, cu cari 'lu intempnã ea, — apoi continuã:

— Eri am suferitu din partea sociei d-vostre, pre care d-vostãra, nu sciu din ce cauza, n'ati aflatu de bine a mi-o amentã nici-cãndu, un'a dintr'acele insulte, cari nu se uita in veci. — Siedeãm dupa preambulare cu o amica la o mеса a conditorei din gradin'a teatrului germanu, la care se aflãu dejã doue dame. Un'a dintre ele, socia d-vostre, precum am intielesu dupa-ace'a, fiesandu-me intr'unu modu insultatoriu response destulu de tare la ce'alalta

care intrebasẽ despre mene: „e un'a dintre acele femei, cari primescu bucurosu pre barbatii altor'a candu suntu singure.“ — Cugetãm, ea se va urni ceriulu pre mine de rusine. — La momentu eu si amic'a mea parasiramu mės'a. Amic'a mea 'mi spuse, cã cine e domn'a, care m'a insultatu.

— Acẽsta insulta am se vi-o multiemescu d-vostre d-le, — continuã dens'a cu faci'a rosia de manfa — d-vostre, care v'a-ti furisiatu in amiceti'a nãstra si a-ti avutu destulu bunu-tactu de a nu ne face cunoscuti cu famili'a d-vostre, ma a nu ne amentã nici prin unu cuventu de ace'a.

Turdanu ascultã fara se dica unu cuventu.

— Din acẽsta fapta a d-vostre — continuã ea — si din judecat'a sociei d-vostre, care trebuie se ve cunõsca mai bine decãtu noi, — deducu, cã sunteti unulu dintre acei'a, cari numai cã se-si satisfaca capriciale s'ale, nu iãu in nimicu liniscea, fericirea, ba nici onõrea altor'a.

— Adela! — eschiama fora voia Turdanu nimicitu, — cu o voce, prin care vibrã o dorere nemarginita.

— Ve interdicu, se ve folositi facia de mine de acẽsta agraire confidentiala! Eu nu ve-am datu nici odata dreptu la ace'a, nici portarea mea nu credu se fi fostu candu-va asiẽ, cã se ve poteti luã acestu dreptu — dise dins'a iritata in gradulu celu mai mare.

— De altu-cum n'am se ve spunu inca nu-mai un'a: — me ve-ti deoblegá fórte déca nu ne ve-ti onorá in venitoriu cu vediutele d.-vóstre, fini dens'a cu vócea profundu vatematei.

— Me alungati dara cá pre unu lacaiu din cas'a d.-vóstre? — întrebá Turdanu. Vócea de abié i-se audiá.

— Dorinti'a mea este, cá se nu mai veniti! fû respunsulu ei.

— Nópte buna dar' Adela! — díse Turdanu, rostindu fie-care cuventu cá-si unu moribundu, si se departá cu pasi nesiguri.

Adel'a vofi se protesteze de nou in contr'a acestei confidintie, dar' acésta — „nó pte buna“ — alui Turdanu i inghiatiá sangele in vine, anim'a-i se contrase, deveni palida cá mórtea si nu fû in stare a rostí nici unu cuventu.

De abié se inchise usi'a dupa Turdanu, ea cadiu pe divanu, 'si ingropá faci'a in mâni si erupse in tr'unu plânsu convulsiv.

Dupa o óra, cându intrá se aprindia luminele Mariuc'a o aflá totu in acésta pusetiune.

— Cátu e de slabu si de morbosu, bietulu domnu Turdanu! observá Mariór'a. Cându a mersu pe trepte 'n josu, s'a opritu de câteva-ori si s'a tînutu de bratiariu. —

... Nu e mirare. De optu dile, de cându i-a moritu copilasiulu, spune servitórea loru, n'a beutu si n'a mâncatu mai nimicu, siede si se framénta in chili'a lui. De abié a esítu si astadi.

— Ce dici tu? — întrebá Adel'a treditá cá din somnu, — a avutu copilu si i-a moritu?

— Da, — respunse Mariuc'a — astadi 'mi spuse ei servitóri'a loru, cu care conveniú in maeclaria. Moritu — dieu seraçulu! chiaru pe acelu tempu, candu noi mersesemu cu nai'a pre la Visegradu, séu cum i-i dícu, si de acolo in orasiulu celu mare, unde siede imperatul.

Apoi spune servitóri'a, cá si dómn'a lui inca lu necajesce cu ace'a, cá 'lu teme de tóta lumea, — de sí e unulu dintre cei mai buní si mai de omenía barbati.

— Scíi, cá nu suferu se-mi vorbesci flécuri. Taci, si-ti cauta de lucrú!

Servitórea se departá rusínata.

— Ah! nefericit'a de mine! eschiamá Adel'a, dupa-ce esi servitóri'a, — ce am facutu? ce am facutu? Barbatulu, care-si deplânge fiulu cu atât'a dorere, nu póte se fia unu brebanu.

N'a fostu dar' calculatiune rafínata, nici faciaria, ace'a ce-i esprima faci'a si privirile consumatória, ci amoru, amoru profundu, amoru nemargínitu, cu care barbatulu de caracteru, fiindu-cá

loviá in detorintiale s'ale si drepturile altor'a se luptá crâncenu, cum me luptu eu cu alu meu. Uniculu pecatu i este, cá me iubasce; dar' poteá se nu me iubasca? poteám eu dispune animei miele, se nu-lu iubésca chiar' si atunci, cându credeam, ca e nedemnu de amоруlú meu?

Anim'a nu m'a insielatu, candu l'am vediutu ântâi'a-data — elu e nefericitu. Are o muiere, care nu-lu precepe, care nu convine in modulu de cugetare si judecata, care 'lu torturéza si rusína cu gelosi'a ei, cá sí-o tieréna fàrà cultura.

A venitu la mene cu anima frânta de dorere, — póte, cá vadiéndu-me si vorbindu-mi se afle mangaiere séu celu pucinu uitarea dorerei s'ale bare-mi pre câteva mominte; si eu l'am insultatu intr'unu modu neumanu, neintrebatu si neascultat si l'am alungatu din casa cá pre unu lacaiu. — Ah! ce am facutu? ce am facutu?

Anim'a mea a avutu dara dreptu, mare dreptu, cându i-i priídea parte, ah! dar' orgoliulu, orgoliulu meu nefericitu!

Ce nefericite suntemu noi femeile, cându nu ascultamu de anim'a nóstra, ci de sumeti'a si orgoliulu nostru, — candu uitamu de chiamarea nóstra, si in locu de angerii paceri si blandeteci ne facemu angerii resbunarei nemilósa!

Apoi aducându-si aminte de modulu cum si-a luatú Turdanu nópte buna dela ea i plesní prin munte unu cugetu infioratoriu.

Ah! eschiamá ea, apesându cu amendóue mânilé pe anima, sí... numai ast'a, numai ast'a nu! Domnedieule! aibi îndurare de mene si nu me lasá!

Turdanu ajunsu pe strada, se luá in susu si in josu; nici elu nu scíá, ca incatrâu. Nu vedea si n'audiá nimicu; priviá inaintea s'a si se ducea neobservându si neferindu pre trecatori cá o fantóma.

Dupa pribegire mai bine de o óra sosí acasa. Soci'a lui 'lu primí cu unu surisu ironicu si-lu întrebá:

— Ti-ai reluatú éra preamblarile de séra?

Turdanu nu respunse nimicu, ci se opri câteva mominte inaintea ei, o priví lungu si cu o tristétia neesprimabila, — apoi i întinse mân'a si-i díse fórte blându:

— Nópte buna, Stefania!

Cu acést'a se departá in chili'a s'a.

Stefaniei i se parú ca a vediutu lacrimi tremurându in ochii lui, 'tari astadi aveau o expresiune atâtú de trista si singulara.

(Finea va urmá.)

RESBUNAREA.

— Drama originala in 5 acte. —

ACTULU II.**SCEN'A III.***Fretwel:*

Pre legea mea, femeia acést'a e unica in feliulu seu, — ea concentráza in sine tóte cualitatile frumóse ale secsului seu, si inca intr'unu gradu prea inaltu. Intr'adeveru dins'a culminéza in virtute. Nu sciu admiru-o mai multu si-i facu curte pentruca ast'a e vointia demoiselei Marth'a, — ori dóra neasemenatu mai multu, pentru gratiile spiritului seu?!

SCEN'A IV.*Servitoriulu, Fretwel.**Servitoriulu:*

O femeia cauta pre d.-lu Fretwel, díce cá are lipsa mare de a grafi cu d.-s'a, si inca de se póte aici intre patru ochi.

Fretwel:

Cene se fia? Aici se vorbéca cu mine si inca intre patru ochi, negresitu despre lucruri importante si grabnice, óre nu cumva mi-a datu politi'a de urma, — ea are mai multi spioni, si acuma acésta femeia dóra voiesce se-ni dee de scire, cá se-mi vedu de cale, — cene scie? Dar' e curiosu se primescu pe ceneva in cas'a altui'a. Totusia... si asié dupace se va departá servitoriulu vomu fi singuri, — apoi si in urma óri ce va fi nu-mi vine de totu pe neasceptate (catra servitoriu) Spune-i se intre.

Servitoriulu:

Intielegu (ese.)

SCEN'A V.*Marth'a, Fretwel.**Fretwel:*

A! demoise'll'a Marth'a amic'a si patrón'a mea, me spariase-mi cá cine me cauta aici in locu strainu.

Marth'a:

(Uitandu-se in tóte partile) Singuri suntemu?

Fretwel:

Asia credu, negresitu ceva oribilu, 'mi da onórea de a ve salutá aici.

Marth'a:

Cu intentiune am venitu in acésta casa; — aici au venitu dupa siese ani de suferintia cea mai nefericita fiintia, dejosita si despretiuita, se viziteze cas'a celui mai fericitu moritoriu.

Fretwel:

Din d.-t'a demoisella vorbesce o dorere, care ar' stórcce lacrimi si din ochii unui banditu.

Marth'a:

Asié este, unu banditu ar' fi fostu mai induratoriú faciá de mene nenorocit'a, — elu mi-ar' fi despretiuitu celu multu viéti'a, dar' nu si averea, acestu fericitu omu ce locuesce aici mi-a despretiuitu si viéti'a si averea; si de me dóre cev'a, nu me dóre nefericirea mea, me dóre fericirea lui; emintiuna cá tempulu vindeca tóte, siese ani nu au fostu in stare se me faca se uitu dispretiulu suferitu in cas'a mea. In cas'a mea am primitu ran'a, in cas'a lui am venitu se-mi cautu medicin'a. Si trebuie se afu acea medicina, de se va surpá ceriulu

si pamentulu, — de va trebui me voiu allia cu infernulu si cu toti demonii gehenei, trebuie se afu ace'a medicina.

Fretwel:

Demoisella! Au nu sum eu celu mai sinceru amicu alu d.-t'ale, — de nu sunteti convinsa despre acést'a, me juru cá asia este, si ve rogu se-mi esplicati totulu.

Marth'a:

"Ti multiemescu amice, ah! cátu de dulce e a avé unu amicu in labirintulu nefericiriloru, si eu suntu fórtte nefericita, — dar' eu cautu medicina, si voiu óri cu ce pretiu se-o afu.

Fretwel:

Ve-ti aflá-o negresitu, cá-ci si eu ve voiu ajutá in cercarea ei.

Marth'a:

Vorbesce, vorbesce, vorbesce! — vorbele-ti suntu balsamu pentru o anima seteósa de resbunare.

Fretwel:

Intielegu, asiá dar' demoise'll'a e ofensata, — óre cene a facutu bravur'a de-a ofensá o femeia, si inca pe d.-vóstra. Candu l'asiu scí in acestu momentu m'asiu duce se-i sfarimu capulu... Cum de nu mi-a-ti descoperitu mai de multu?

Marth'a:

Ti-asiu fi descoperitu de multu, dar' nu a fostu eu cale, — aici am vófitu se-ti descoperu, unde fericirea lui 'mi maresce nefericirea mea, aici unde mai usioru se re'noiesce in internulu meu agítatu juramentulu resbunarei ce am depusu pe mormentulu parentiloru mei, — aici in acésta casa a carei'a vedere me umple de amaratiune, — in acestu locu care 'mi invóca blastemele infernului, aici unde me escita tóte furiile gehenei.

Fretwel:

Demoisella, lamuresce-me, cá inca nu intielegu bene.

Marth'a:

Chiar' pentru ace'a, am venitu, se scí domnule, ca fiic'a banchirului Dimitrescu a fostu ofensata in cas'a s'a propria, respingédu-i se mân'a, despretiindu-i-se averea de acei'a pe care l'a iubitú pâna la nebunia, si cu care a statu in relatiuni intime tempu indelungatu.

Fretwel:

Se fia eu potintia?

Marth'a:

E chiar' asié, atunci in acea rusine am fostu sílita se-mi parasescu cas'a, cá se potu incungiuirá societatea cunoscutiloru mei, si déca m'am intorsu este numai pentrucá se-mi potu resbuná,

Fretwel:

Si cine este acelu miserabilu?

Marth'a:

Aici locuesce... Blastemu asupr'a lui!

Fretwel:

Cum? Amiculu Petrescu?

Marth'a:

Si d.-t'a 'lu numesci amicu. Oh! atunci d.-t'a refusi de a mai fi amiculu meu, — amiculu iniraicului

mieu nu pôte se fia mai multu amiculu meu. Oh! ce-riule eu ér' nu mai am pre nemae.

Fretwel:

Érta-me demoisella, nu am sciutu că elu e miserabilulu acel'a, care te-a ofensatu atât'a, asié dara elu numai a fostu amiculu meu, de astadi incolo si mie-mi este inimicu.

Marth'a:

Da, elu este — miserabilulu de elu, — au venitu tempulu se-mi resbunu, si-mi voiu resbună.

Fretwel:

Chiar' acuma déca voiesci me ducu si unde 'lu gasescu 'lu provocu la duelu.

Marth'a:

'Ti multiemescu, — dar' stâi — ast'a ar' fi o pedepsa prea mica pentru dînsulu.

Fretwel:

Demandati, cum voîiti?

Marth'a:

Voiescu că acel'a care m'a facutu nefericita in cas'a mea, se fia nefericitu in cas'a lui, — déca l'ai chemá la duelu, pôte l'ai omori, nu vréu se móra, vréu, cu multu mai multu vréu, se traiésca, vréu se suferu cum am suferitu eu, se-i fia si lui urita cas'a s'a cum mie si mie a mea, — se-lu tortureze privirea casei lui, se-i fia amara mîncarea si beutura, se doriasca somnulu dar' se nu póta dormi, numai una ast'felu de pedepsa ar' fi démna de densulu.

Fretwel:

Dar' cum se va face?

Marth'a:

Fericirea lui consta in ace'a, că iubescu si este iubit, asié mi-a dîsu si mi-a trêntitu usile.

Fretwel:

Ei, si apoi?

Marth'a:

Prin urmare nefericirea lui va fi, déca va iubi si nu va fi iubit, intogmai cá si a mea.

Fretwel:

Intielegu, adeca se se convinga, că nu-lu iubescu soția-s'a. Ah! acum intielegu de ce me-ati rogatu se facu curte dómnei Petrescu.

Marth'a:

Negresitu, si pâna unde a-ti ajunsu?

Fretwel:

Nu departe demoisella, e una femeia virtuósa si esemplara.

Marth'a:

Cu câtu e mai esemplara, cu atâtu mai mare va fi desamagirea, si prin urmare nefericirea lui.

Fretwel:

Dar' e lucru fórte greu.

Marth'a:

A!... viéti'a mea va fi la dispositiunea d.-t'ale.

Fretwel:

Demoisella, ve voiu resbună, ori voiu perî si eu.

Marth'a:

Amice! tiene 20,000 franci, pentru mîngaierea ce-mi dai. (i-i intinde o pungă.)

Fretwel:

Demoisella! 'ti juru că Petrescu 'si va blastemá ór'a in care s'a casatoritu.

Marth'a:

Elu este fórte jalusu, că unulu ce intr'adeveru 'si iubescu soția, — numai o umbra de suspitiune in fidelitatea muierei lui va fi destulu că elu se fia celu mai nefericitu omu din lume.

Fretwel:

Demoisella! lucrulu merge si pâna acuma bene, Petrescu deja a si observatu cev'a, elu nu-mi e mai multu vechiulu amicu deschisu.

Marth'a:

Fórte bene, d.-t'a continuéza mai departe, isteti-me d.-t'ale 'mi promite unu succesu imbucuratoriu.

Fretwel:

Multiemescu. Se pôte demoisella, că simpathi'a dómnei Petrescu, nu o voiu poté câscigá, de acést'a in-se puçinu 'mi pasa, — lucrulu principalu este, că Petrescu se se indoiésca in fidelitatea soției s'ale, si acést'a se va intemplá.

Marth'a:

Atât'a dorescu numai amice, si credu că vei ts-butí.

Fretwel:

Asié credu si eu, am mare sperantia, că-ci lumea a si inceputu dejá....

Marth'a:

Se vorbésca, nu e asié, că esti amicu de casa la Petrescu.

Fretwel:

Da.

Marth'a:

Fórte bene, incetu si la lucru. Resplat'a nu va lipsí.

Fretwel:

Incredintiati-ve in mene demoisella si eu ve ascurezu că ve-ti fi resbunata.

Marth'a:

Acum la revedere (*Fretwel* i-i saruta mân'a) si la lucru. — Ah! dómnule Petrescu, ai cugetatu ca 'ti vei bate jocu de mene nepedepsitu. Te-ai insielatu amaru. (ese.)

SCEN'A VI.

Fretwel singuru.

Acuma intielegu eu dorinti'a demoisellei *Marth'a*, că eu se facu curte dómnei Petrescu! Sermana muiere, se suferu pentru pecatele barbatului ei. Dar' ast'a atêrna dela mene. S'ó facu óre séu se n'ó facu? Dar' pen-truce se nu o facu!? — Au nu lucra toti ómenii din interesu? — Interesulu conduce omenimea, de si acést'a pôte că nu convine eu moralitatea. — Moralitate! — Cine mai vorbesce astadi de moralitate, de consciintia. Lumea e unu teatru, dupa cum a dîsu unu poetu si ómenii suntu actori. Asia cugeta si asia sêntiescu cum le dictéza interesele, si prin urmare asiá si vorbescu, pareca limb'a numai pentru ace'a ar' fi că ómenii prin

dins'a se-si póta ascunde adevăratele sântieminte. — Si déca toti ómenii facu asiá, eu de ce se facu alt'felu. — Au eu voiu se reformu lumea? — Interesulu meu este se facu cum dîce demoisella Marth'a. — Cine sum eu? Unu fugariu, care déca asiú fi descoperitu, asiú fi condamnatu pe viétia. Si totusiu jocu unu rolú atátu de insemnatu. Cu a cui bani o facu acést'a?! Déca nu cu a demoisellei Marth'a? Ba gratitudinea 'mi dictéza se facu

asiá. Si apoi nu erá in evulu mediu fapta cavaleresca a resbuná o femeia ofensata? De ce se nu fía si acumá? Eu voiu se o resbunu, — ea merita acést'a. Ce-mi pasa de me va ómorí Petrescu, — mai bene ómorítu in duelu decátu condamnatu pe viétia. — Ei! interesulu mai pre susu de tóte!

(Va urmá.)

10. M a i u.

Trecutul te privesce, vitéza Românie,
Lasându se isvorasca unu plânsu de bucurie
Din ochii lui betrani;
Iar' viitoriulu teneru, cu fruntea redicata,
Incepe se absórba o bóre mai curata
In largii sei plamâni!

Cu dragostea 'n sufletu, cu dragostea in facia,
Te salutamu, noi, ómeni ai tempului de facia
Dí care vei traí
In vecinica viétia; noi umbre trecutóre,
Venimu spre tene astadi cá flórea catra sóre,
Cu-a ei parfumú de-o dí!

Priviti antáiulu Rege! p'a s'a marétia frunte
Fortun'a vietiei trece cá pre unu vérfu de munte
Unu véntu pustiitoriu!
Dér' lánge o femeia intre femei Regina,
— Prin sufletu, prin fiintia, prin tronú si prin lumina,
Elu cauta dorulu tiei... iar' noi marirea lorú!

RESB. 10 Maiu, 1882.

C. C. PLESIOIANU

Ca-ci am iubitú!

Avutám díle fericite
Credeám 'cá nu s'oru mai sférsí,
Credeám cá ceriu-mi destináse
In bene vecinicu a traí!

Blasiu, 1 Martie, 1882.

Dar' déca astadi in durere
Voi me vedeti necontentitu
Nu me geliti, pecatu de móрте
Eu am facutu — ca-ci am iubitú!

GEORGIU SIMU.

Taci tu oachisiu

Taci tu oachisiu nu latrá,
Lasa-me se potu intrá
In ocolu la mándr'a mea,
Cá se me 'ntalnescu cu ea.

Cá de cându nu o-am vediutu
Trei craciunuri au trecutú,
Si de cându nu o-am tiucatu
Trei Rosalii au sburatu!

Eu si-a séra-am fostu venitu
Dar' tu cátu ce m'ai sémfitú
M'ai latratu m'ai alungatu
Pána ce m'ai scosu din satu!

Oachisiu, Oachisiu cáne reu
Nu latrá in capulu meu,
Ca de-a vrea si Dumnedieu —
Eu voiu fi stapénulu teu!

Mandralocu 1881 29/11.

IONU TRIPA.

Le'a séu amoru si onóre.

Romanu de Elis'a Modrach.

XXVIII.

Despartirea.

Lordulu Arleigh 'si redicá capulu de pre peptu.
Soçi'a s'a ingenunchiá la petiórele lui, geméndu.

— Norman, díse ea cu vóce franta, eu cedezu, me supunu. Tu trebuie se scfi mai bine, ce e de facutu scumpulu meu. In fapta eu nu sum démna a fi soçi'a t'a. Eu nu facu neci o pretensiune asupr'a t'a, dar' in adeveru trebuie se te parasescu, iubitulu meu? Tu esti lumina vietiei mele, clenodulu animei mele, sufletulu meu, trebuie se me ducu dela tene? Nu potiu se remanu undev'a in apropiare, cá sclav'a, cá servitóra t'a, cá cea mai mica in cas'a t'a, de unde se audiu sune-tulu vócei t'ale, sgomotulu pasiloru tei, unde se potú stá cáte odata la feréstra si se te vedu esfndu la calaritu si unde se am favorulu a-ti face unele servicií cátu de mici. O, Norman, fii induratu si acórdéza-mi celu puçinu acestu favoru!

— Nu potiu, prea iubit'a mea, nu me duce in tentatiune. Tu nu me intielegi. Te iubescu cu unu amoru infocatu, pasionatu. Déca ai fi asiá aprobe nu asiú fi

in stare a nu-ti dovedí acestu amoru in fie-care óra din dí, — a nu te tractá cá pre scump'a si pretiós'a mea soçiá. Déca ai remané in apropiarea mea, asiú uitá de acésta resolutiune si asiú cugetá numai la amору meu.

— Nemene nu va aflá cá sum soçi'a t'a. Eu voiu aparé in casa travestita cá cea mai de diosu servitória. Neme nu me va cunósce. O, scumpulu meu, concede-mi baremi atát'a.

Picuri mari de sudori curgeau de pre fruntea lui nobila si o lume de dorere se potea cetí in ochii sei.

— Nu se póte, respunse elu cu voce ragusita, nu trebuie se insistezi mai departe, cá-ci 'mi maresci torturele.

Apoi se redicá dins'a adéncu umilita si se întórsé.

— Nu voiu mai díce nemicu, Norman, fá acumá cu mine ce voiesci.

Cátev'a minute domni o tacere adéncá. Sórele se eufundá totu mai tare dupa orisonu, cânteculu paseriloru pre arbori deveni totu mai debilu si mai linu. Ea-si redicá catra densulu façi'a decolorata.

— Me supunu cu totulu vointiei t'ale, Norman, dîse dins'a. Sciu că ai escugetatu dejă vre-unu planu, dispune de mene, cum voiesci.

Eră crudelu... nici-candu nu a fostu lovitv vre-unu barbatu cu atât'a crudelitate că dinsulu — dar' onórea familiei 'lu fortiá se lucre ast'feliu. Elu i apucá man'a.

— Va veni diu'a scumpa soția, dîse elu, candu vei pricepe, ce chinuri mi-a pregatitu acestu pasiu.

— Da, siopti ea abia audibilu, va veni tempulu, cându voi pricepe tóte.

— Tóte le-am precegetatu standu aci, continuá elu, si am venitu la o resolutiune, a carei esecutare va fi pentru noi mai buna. Tu esci lady Arleigh in Beechgrove, iubit'a si scump'a mea soția, tu vei fi impartasita in tóte onorile, ce se competu pusetiunei t'ale.

Ea se infiorá cá de unele cuvente ce ar' esprime cea mai amara ironia.

— Tu voiesci se onorezi pre fiic'a unui criminalistu? intrebá ea cu amaratiune.

— Eu voiescu se onorezu pre consórt'a mea, care a fostu insielata mai crudelu decâtu mene, replicá elu. Mi-amu facutu unu planu, continuá dinsulu, care e usioru de esecutatu. Pre dominiulu nostru, — abia in departare de dóuedieci mile de aci — se afla o casa mica, numita „cas'a veduveloru“, pentruca veduvele familiei s'au indatinatu a-si petrece acolo restulu vietiei. E situata fórté aprópe de Winistonu, unu orasielu provincialu fórté frumosu. De presinte se afla acolo numai o económa cu doi servitori, spre a tiené cas'a in ordine. Incátu e posibilu, sperezu, sufletulu meu, cá acolo te vei sêmti bene si va fi grigi'a mea continua, cá acolo se nu-ti lipsésca nemicu, ce-ti va fi doritu si placutu.

Ea ascultá cu incordare, cá ace'a care aude fórté greu.

— Nu ai nemicu de replicatu in contra, asiadara Lea?

— Nu, respunde ea, nu-mi pasa de locu, cá unde voi locui, unic'a mea rogatiune va fi, cá se-mi fia vietit'a câtu se póte de scurta.

— Tacere, tacere, scump'a mea tu 'mi causezi dorere.

— O, Norman, Norman, esclamá dins'a, ce voru cugetá, ce voru díce despre mene servitorii, amicii tei?

— Neci nu-i vomu ascultá, dîse Norman, nu trebue se damu nimicu pre judecat'a lumei. Noi facemu ce e bene si trebue se ne multiemimu cu atât'a.

Elu 'si scóse orologiulu.

— Suntu tocmai spre optu óre, dîse elu, avemu inca tempu de ajunsu spre a caletori in asta sêra pâna la Winiston.

O lume de imputári doreróse esprimáu ochii ei albastru asupr'a lui.

— Intielegu, dîse ea liniscita, tu nu voiesci, cá fiic'a unui criminalistu se dórma neci baremi o nópte sub acoperementulu teu.

— Tu me torturezi atâtu pre mene, câtu si pre tine, dar' déca voiesci se scii adevêrulu, serman'a mea Lea, asia e precum ai dísu. Chiar' si de acesti muri onorabili inca am atât'a respectu.

— Déca presentia mea i desonoréza, dîse ea liniscita, atunci sum gat'a a merge. Judece-ne ceriulu, Normanu. Eu sustienu cá tu comiti nedreptate. Déca sum silit'a parasí cas'a t'a, — intemple-se acést'a câtu mai curêndu. Me voi duce in chili'a mea si me voi pregati de cale.

Elu nu-o oprí cá-ci se têmea, ca nu va mai poté resiste animei s'ale pline de amoru, ci pe cont'a onórei s'ale chiar' o va recereá se remana.

Ea stá inca inaintea lui frumósa, gratiósá, dar' adencu incovoiaata si siovaia a merge.

— Mai ai se-mi spuni inca cev'a? intrebá ea cu umilintia profunda.

— Nu cutezu, murmurá elu cu vóce ragusita, nu me mai incredu neci in mine.

Elu o contemplá, cum strabatú galeri'a estinsa, cu pasi gratiosi, siovaitori, fara de a-si întórce faci'a frumósa séu capulu aurfu; vest'mentulu ei albu se tragea pre padimentulu parchetatu. Ajungúndu in capetu o vedii, cum a trasu portierele si standu uru momentu a contemplatu inca odata tablourile Arleighiloru, apoi disparú, si elu remase singuru.

Elu 'si ascunse faci'a in mâni si plânse amaru.

— Asiu poté se blastemu pre acea muiere, care ni-a aruncatu in acéstá miseria! esclamá dinsulu cu emotiune selbateca.

Apoi 'lu oprí de-a vorbi mai departe suvenirea Filippei, cum o cunoscea inainte cu multi ani, — a Filippei, companiónei s'ale in jocuri copilaresci, — a Filippei favoritei mamei s'ale.

— In parte insu-mi sum de vina, cugetá elu, ca nu si-ar' fi resbunatu atâtu de grósnicu, déca asiu fi fostu mai sinceru catra dins'a.

* * *

Lady Arleigh se duse in chili'a s'a. Costumul de cale jacea inca in loculu, unde 'lu depusese. Le'a 'si aruncá repede vest'mentulu, luá juvaerele dela grumazi si florile din peru, le puse tóte de-o parte si punendu-si in ordine toalet'a de caletoria se scoboi pre tre, te, fora de-a conventu cu ceneva.

Disponerea de-a tiené gat'a ecuiagiulu, a stêrnitu intre sevitori o uimire generale.

Candu lady Arleigh se sui in trasura, ei nu schimbata nici unu cuventu. Ea-si ascunse sentiementele in peptu. Faci'a ei sub velu se pareá palida cá marmor'a si ochi i eráu delasati. Ecuipiagiulu inaintá prin parculu udatu de róua si luminatu de stele, si ea totu nu vorbiá nici unu cuventu. Odata se întórse soçiulu seu catra dens'a si voi se-i prinda mân'a, dar' ea o trase cu iutiéla.

— 'Mi mai place se nu vorbimu la olalta, díse ea, voi suportá mai usioru in tacere.

Ast'feliu inaintáu dinsii in cea mai profunda tacere. Róua sclipiá in iérba si pre arbori, — intréga natur'a erá pacinica, blânda si liniscita.

De siguru acéstá caletoria a fostu cea mai curiósá, ce a facutu-o canduva o parchia juna, de curundu caletoria.

Privindu acéstá figura muta si gratiósá, lordulu Arleigh a fostu mai de multe-ori gata a provocá pre Lea se fuga cu dinsulu in o tíera' straina, unde poteau vietii si mori necunoscuti, — de mai multe-ori i veni poff'a de a sarutá aceste buse frumóse si de ai esclamá: — Tu nu vei merge dela mine, Lea! — inse rusinea, ce ar' trebui se vina asupr'a onórei si numelui seu, 'lu facú se amutiésca érași.

Ei mênara fórté rapede si ajunsera inainte de unspredece óre la cas'a din Winiston, cum se numiá acelu locu pretutindenea.

Uimirea ce stêrni in acéstá casa visit'a neasceptata a lordului si insoçitórei lui, a fostu nemarginita.

Cas'a se află sub ingrigirea veduvei administratorului repausatului lordu Arleigh. Ea se uită la lordul Arleigh și la însoțitorii lui pușinu căm indoioasă cându acești'a n' răsă în casa.

Le'a nu vorbiă nici unu cuventu.

Lordulu Arleigh eră fôrte palidu și pareă de totu confusu.

— Abia potiu crede, d.-na Burtonu, dîse elu, că ai fi a dîtu cev'a des're casatori'a mea. Acêsta dama e soçi'a mea — Lady Arleigh.

Prin aceste cuvente se delaturara tôte indoiielele bețranei muieri si ea deveni promptitudinea intrupata.

— Eu nu potiu remanê aici, dîse elu, cându veni întrebarea asupr'a unoru dispușetiuni, ce aveău se se iê în arangiarea chîliatoru. Lady Arleigh inse va locui stabilu aici în acêsta casa, și deôrăce d.-t'a totu-de-a-un'a ai servitu cu fidelitate în famili'a nôștra, dorinti'a mea este, că se remani în serviciulu ei.

Muierea 'lu privi cu atât'a uimire și spaima, încâtu elu se temeă de observatiunile ei, deci adause cu iutiela:

— Relatiuni familiari, cari numai nôue ne suntu cunoscute, me silescu la acêsta dispușetiune. Asiadara de aci înco'o lady Arleigh e stapêna în cas'a din Winistonu. Finesce dens'a va tienê aici unu serviciu suficiente. Dêca voiesci potî se remani că econôm'a ei, sêu 'ti stă în libertate se o parasesci. Lucra după placere.

— Sum din anima multiemitôria, Mylord, dêca potiu se remânû aici. Dêr' se pare asiă curiosu, că... Lordulu Arleigh 'si redicâ mân'a.

— Tacere! dîse elu. Unu servitoriu bine disciplinatu nu află nimicu curiosu.

Muierea pricepî întielesulu cuvintelor si disparî.

Elu se întôrse și voi se-si iê remasu bunu dela soçi'a s'a. Acêst'a stă lângă ferêștra palida și fora lacremi.

— O, sufletulu meu, esclamă dînsulu, acum trebue se ne despartimu! Dar' cum te voiu potê parasî atâtu de frânta, atâtu de tacuta și desperata. Vorbesce catra mene, uniç'a mea iubita, — dî-mi numai unu cuventu — numai unu singuru cuventu.

Anim'a ei atâtu de frageda și compatimitôria a fostu profundu emotionata prin acêsta imploratiune. Unu surisu dulce — dorerosu alunecă pre busale ei.

— Cu tempulu voiu deveni mai liniscita, Norman, dîse ea, si nu voiu mai suferi...

— Mai avemu se ordinamu unele afaceri, conti-nuă elu cu iutiela, dar' credu că va fi mai beue pentru noi, dêca nu ne vomu revedê curundu, Lea — eu nu potiu suportă. Me voiu ingrigi, că în tóta privinti'a se te bucuri de comoditate depîna. Vei fi încungiurata de celu mai splendidu luxu...

— Luxu! repetî ea cu ironia. O, câtu de bucorôsa a-si schimbă cu celu mai miserabilu cersîtoriu. — Luxu? 'Ti bati jocu de mene, lord Arleigh.

— Cu tempulu vei judecâ cu mai pușina amara-tiune asupr'a mea, iubita, dîse elu. Am intentiune firma

a te încunjurâ cu tóta splendôrea, ce ti-o mai potê oferi lumea.

— Cu esceptiunea fericirei și a amorului, replică ea cu indiferentia.

— Amorul 'lu posiedi, scump'a mea, amorulu meu infocatu, fidelu, profundu 'ti apartiene tie pentru tôte tempurile. Fericire aflamu cu încetulu în implinirea cu devotiune a obligamentelor, ce ne incumbu. Adu-ti amente de cuventele lui Carlyle: „Spune fericirei ori sub ce figura o vei întimpină, eu nu am lipsa de tene, numai cu abnegatiunea se începe viêti'a adeverata.”

— Inse cându a scrisu Carlyle aceste, de buna-sêma nu a avutu înainte ochiloru o sôrte, cum e a mea, dîse dîns'a. Dar' eu nu voiescu a me plânge, lord Arleigh. 'Mi pare reu, că ti-am facutu atât'a neliniscê, acum sum gat'a a suportă sôrtea mea. Spune-mi ce voiesci — eu voiu tacê.

— Voiescu se mai observu nuxai, sufletulu meu, că, dêca te voru potê fericî banii, luxulu, comoditatea, tôte 'ti voru stă spre dispușetiune. Neci stim'a și respectulu nu-ti va lipsî, că-ci me voiu ingrigi, că tóta lumea se afle, că tu ru porti nici cea mai mica vina la despartirea nôștra. Promite-mi, iubita soçiă — o, Dômnê sta-mi întru ajutoriu, e prea ingreunatoriu — promite-mi, că te vei nisuf a fi fericita, după ce va fi devinsa prim'a și cea mai amara dorere.

Ea-si plecâ capulu în tacere.

— Si-mi promite mai departe, Lea, că numai decâtu me vei chiamă la tene, îndata ce te va ajunge vre-unu morbu, seau alte necesuri.

— Ace'a ti-o promitu dîse dîns'a.

— Inca câtev'a cuvente si nu tê voiu mai torturâ. Spune-mi, cum doresti se tractezu cu principes'a?

— Cu privire la acêst'a nu am neci o dorentia, respunse ea repede. Ea a fostu odiniôra buna și amicabile catra mene, și pentru ace'a i ierfu. În dorenti'a de a te pedepsî pre tene nu a cugetatu la ace'a, câtu voiu suferi eu prin pedepsirea t'a. O concredu ceriului se o traga la respundere.

— Si eu voiu face ace'a-si, dîse elu, dar' neci cându nu o voiu revedê nici voiu vorbi cu dens'a.

Acum nu-i remase, decâtu a-i dice remasu bunu. Elu i apucâ mân'a micutia și alba; acêst'a eră rece că ghiaci'a.

— Remasu bunu, iubita, dîse elu. — Remasu bunu!

Elu i sarutâ faci'a cu o sfiela atâtu de sânta, că si cum ar' fi sarutatu faci'a unei soçi'i iubite pierduta în primele zile după casatoria, apoi disparî.

Cufundata în visuri, ascultă dîns'a duraitulu trasurei, apoi 'si estinse mânilu cu o exclamatiune usiôra.

— Norman!... sociulu meu!... iubitulu meu! esclamă dîns'a, dar' neci unu respunsu nu resună în tacerea profunda a noptiei. Elu disparuse. Dômn'a Burtonu, după ce s'a ingrigitu de tôte cele necesarie, s'a dusu la repausu, că-ci i pareă lucru necuviintôs a mai molestă pre lady Arleigh.

(Va urmî.)

Revista.

București 10 22 Maiu 1882. Astadi e anulu cându Natiunea în vointi'a s'a unanima a pusu corôn'a regala pe fruntea Alesului ei, care a condus'o atâtu în tempu de pace câtu și în tempu de resboiu cu întieptiune și vitejia. — Neabatêndu-se neci odata din

calea prescisa de constituti'a țierei și luptân'lu-se chiar' cu pericolulu vietiei S'ale pentru că Romani'a, patri'a S'a adoptativa, se ajunga la rangulu ce i se cuvinea în concertulu statelor europene, M. S. Carolu I. este unulu din acei pușini monarhi, care spriginindu-se pe Natiune

s'a redicatu impreuna cu ea, devenindu strânsu legatu de sôrtea si destinele ei. — Diu'a de 10 Maiu este si va remané o di de bucuria si adeverata mândrie nationala pentru toti Românii din tôte unghiurile lumii; ea este un'a din cele mai maretie dfile ale isteriei Romanilor, diu'a implinirii visurilor si aspiratiunilor loru seculare. — Noi cari am tresaltatu de bucurie la proclamarea independentiei si a regatului, si la incoronarea din anulu trecut, salutamu si vomu salutá totu-de-a-un'a cu entusiasm si respectu acésta di frumósa si gloriósa. Se traiésea Romani'a, un'a si nedespartita! — Se traiésea Regele si Regin'a ei!!!

Dia de 10/22 Maiu a. c. care e prim'a aniversare a incoronarei Majestatiloru Loru Regelui si Reginei Romaniei si totu-odata a 16-a aniversare a suirei Majestatiei S'ale Carolu I pe tronulu Romaniei, — s'a serbatu in capitala cu tóta pomp'a convenita unei asemenea maretie dfile. — Totu orasiulu fú impodobitu cu stéguri; pe calea Victoriei mai tôte ferestrele caseloru eráu acoperite cu covóre frumóse si scumpe. Trupele au fostu insfirate pe trotuaru dela palatu pâna la Metropolie. — La órele 11 fixu M. M. L. L. Regele si Regin'a in trasura de gala, escortati de rosiori si gendarmi, au pornitu dela palatu, mergendu la Metropolie, unde au asistatu la celebrarea serviciului divin. In totu percursulu drumului, Majestatile Loru au fostu aclamate de poporu, si multime de buchete s'au aruncatu in trasur'a regala. — Pornirea cortegiului regala de la Metropolie a fostu anuciata prin 101 tunuri. Majestatile Loru au mersu pe Bulevardulu Universitatiei, in faci'a statuei lui Mihaiu Vitezulu, unde s'a redicatu o frumósa estrada, si au primitu defilarea eleviloru dela scóele publice, a delegatiloru din judetie, a gardei orasienesce, a ranitiloru cu stégulu lui Tudoru Vladimirescu si a armatei. — Dupa ace'a Regele si Regin'a s'au intorsu in palatu, unde la órele 2 au primitu felicitarile autoritatiloru publice si ale delegatiloru din tíera. — La órele 5 s'a datu unu banchetu la șosea delegatiloru si ranitiloru.

Sér'a iluminatie in totu orasiulu, focuri artificióse la Cismegiu si musici in tôte gradinele si piatile publice. S'ar' pareá cá in fericitulu nostru regatu, veselí'a nu apune nici-odata!

Stindardulu lui Tudoru Vladimirescu. Dupace Ypsilanty a omoritu pe domnulu Tudoru, a tramisu la Golesti se spue armatei romane cá se se supue ordinaru s'ale. — Maiorulu Calactianu comandantulu artileriei, carui'a domnulu Tudoru incredintiáse in lipsa-i comand'a intregi armata, nevoindu a se supune lui Ypsilanty, a congediatu armat'a, luandu cu dinsulu stindardulu pe care l'a pastratu in famili'a s'a. — Acuma fíiulu si mostenitoriulu seu Gheorghie Calactianu 'lu darufi Statului romanu, spre a se pastrá in arsenalulu seu. — Pe acestu stindardu se afla scrise cu litere chirilice aurite urmatórele viersuri:

„Totu norodulu Romanescu
„Pre tene te proslavescu
„Troitia de o fíntia
„Trimite-mi ajutorintia
„Cu poterea t'a cea mare
„Si cu braciulu teu celu tare
„Nadejde de dreptate
„Acuma se am si eu parte!

1821 — Ghenarie.

Societatea limbiloru romane a datu la Montpellier in 11 Maiu a. c., unu banchetu in onórea laureatului bardu alu gintei latine d. Vasilie Alecsandri. Cu acésta ocaziune s'au redicatu toaste pentru Romani'a si ilustrulu bardu romanu, carui'a i s'a oferitu si o frumósa

statueta a Caliopei, spre aducerea amente a unirei intelectuale intre Natiunile sorori.

Alu V. Congressu literariu internationalu s'a deschisu la 9/21 Maiu in un'a din salele Capitolului (din Rom'a) prin Comandorulu Ferrari, care, in numele ministrului instructiunii publice si alu guvernului a beneventatu pre membrii Congressului. Dupa ace'a au vorbitu mai multi delegati straini; intre cari si delegatulu Romaniei dlu Obedenaru, a carui discursu a fostu viu aplaudatu.

Societatea „Alexi-Sincaiana“ a teologiloru din Gherla s'a constituitu pentru anulu scolastecu 1882/3 — ast'feliu: Presedente: Joánu N. Macaveiu cl. III. — vice-presedente: Petru Cherestescu cl. III. — notariu alu corespondentiaru: Joánu Sonea cl. II. — notariu alu sident.: Joánu Pursia cl. II. — cassariu: Niculae Popu cl. I; si archivaru Gabriele Petri cl. I.

La nrulu 12 a diariului nostru, care va aparé in 15/27 Iuniu a. c., vomu allaturá, cá premia de totu gratis, *portretele Majestatiloru Loru Regele si Regin'a Romaniei.* Aceste portrete, fiendu gatite dupa fotografiile celea mai nóue ale Majestatiloru Loru, infaçisíeza fidelu pre gloriosii regenti ai Romaniei libere si independente; si pentru ace'a credemu cá voru fi primite cu multa bucuria din partea abonantiloru nostri.

Depositulu de masine J Grossmann din Budapest'a asociandu-se cu unu fabricantu de ast'feliu de masine, au infientiatu „Prim'a fabrica m. de masine agricole Grossmann et Rauschenbach“ in Budapest'a. Prin acésta intreprindere fondata pre basale celea mai solide se va inaintá multu industri'a patriotica; si pentru ace'a ea e a se salutá cu atátu mai cu viua bucuria cu cátu cá firm'a Grossmann J. si prax'a estinsa a d-lui Rauschenbach J., a carui fabricate li-au introdusu la noi firm'a Grossmann J., intindu deplena garantia cá in nou'a fabrica se voru gati masinele agricole intru tôte corespundictoriu cerentiaru si impregiurariloru nóstre.

Gacitura de litere.

De Mihaiu Marcuti.

1	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	a	Literele din des-
2	a	u	u	u	u	u	u	u	u	u	u	u	u	u	partiemintele a-
3	t	i	i	i	i	i	i	i	i	i	i	i	i	i	ceste au se fia ordi-
4	b	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	n	nate asie cá cetindu-
5	n	g	v	v	m	m	m	m	m	m	m	m	m	m	se din sténg'a spre drép-
6	d	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e	t'a, séu literele initiali de
7	p	i	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	l	susu in josu se dé numele
8	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	r	unui romanu care nu va fi
9	e	c	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e	e	stersu nici-cându din animele Ro-
10	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	o	maniloru. Cuventele au se insem-
11	a														neze: 1. Unu romanu care se va po-

Unu fiu alu Romei. 5. Republica in Americ'a. 6. Unu poporu din Montenegro. 7. Colóre. 8. Toti 'lu dorimu. 9. Afli in gradina. 10. Cuventu care in intrebuintiéza romanulu candu agráiesce pre altulu. 11. Litera din Alfabetu.

Terminulu pentru deslegare e 10/22 Iuniu a. c.

Intre gácitori se voru sortiá icóne frumóse si carti pretióse.

Post'a Redactiunei.

S. P. D. in S. si S. P. S. in Gh. Angustimea locului si imbulzirea materialului nu ni-au permisu pâna acum. Voru urmá inse preste puçinu.

Gain'a. Da.

E. P. in S. M. Li-am tramisu la toti. O intemplanse se va publicá. Celea personalia le publicamu déca ne venu curundu si pe scurtu.

Proprietariu, Editoru si Redactoru respundictoriu: **Niculae F. Negrutiu.**

Imprimari'a „Aurora“ p. A. Todoranu in Gherla.